

HØRINGSSVAR

Veivalg for fremtidig kirkeordning

Høring februar – mai 2015

Det vises til Kirkerådets høringsnotat *Veivalg for fremtidig kirkeordning*. I høringsnotatet presenteres en rekke temaer og veivalg for den fremtidige kirkeordningen med i alt 27 spørsmål.

Se bakgrunnsmateriale på denne nettsiden: www.kirken.no/kirkeordning

Høringsinstansen gjøres oppmerksom på at spørsmålene står i et visst forhold til hverandre, noe som er påpekt i teksten.

Det er også anledning til å gi svar kun på et utvalg av spørsmålene.

Høringssvar bes sendt elektronisk til post.kirkeradet@kirken.no.

(Skriv gjerne inn svarene i denne Word-fila og send den som vedlegg til epost).

Opplysninger om høringsinstansen:

Navn på menighet/kirkelig fellelråd/organisasjon: Kirkelig fellelråd i Trondheim

Adresse: Postboks 2300 Sluppen, 7004 Trondheim

Kontaktperson: Kirkeverge Kjell Inge Nordgård

Høringsspørsmålene

1 Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?

Svar: Ja, Kirkelig fellelråd i Trondheim mener det bør gjøres endringer. Vi støtter kirkerådets mindretall, svaralternativ B, som foreslår oppgaver og myndighet justeres slik at den lokale kirke styrkes.

Kirkelig fellelråd i Trondheim mener det er svært viktig at vi nå får samlet arbeidsgiveransvaret for alle ansatte i kirken hos én arbeidsgiver, og at denne er stor nok til å kunne ivareta et profesjonelt forvaltningsansvar på en rekke viktige områder og samtidig være nærmest mulig soknet. Kirkelig

fellesråd i Trondheim mener prinsipielt at vi i diskusjonen om ny kirkeordning må løse oss fra dagens begreper og forståelse av eksisterende organer og stillinger, og tenke nye løsninger. For de store byene vil det nye forvaltningsorganet kunne etableres på dagens fellesrådsnivå. For mindre kommuner bør dette skje på et interkommunalt nivå, med dagens begrepsbruk på et justert prostinivå. Det er i denne sammenhengen viktig å ha et øye til de store prosessene med kommunesammenslåinger som planlegges. For å markere en forskjell fra dagens begreper, kalte vi dette organet for kirkestyre i forbindelse med refleksjonsprosessen om ny kirkeordning i 2010/2011 hvor dette spørsmålet også var tema.

Vi ser for oss en egen leder/avdelingsleder e.l. med teologisk bakgrunn innenfor dette kirkestyre som ivaretar tro, lære, forordninger overfor vigslet personell i soknene både på vegne av arbeidsgivers interesser og ikke minst på vegne av tilsynsansvaret hos biskopen.

En slik løsning vil ha betydning for ansvars – og oppgavefordeling mellom kirkerådet, bispedømmerådene og soknenes organer, samt biskopen som arbeidsgiver. Biskopen vil fortsatt ha tilsynsansvar med den kirkelige aktivitet, og denne bør kunne utvides slik at den ikke bare omfatter prester og vigslede stillinger. En konsistent og hensiktsmessig ansvars – og oppgavefordeling må utredes og beskrives nærmere. Det bør være fokus på tydelige løsninger med tydelig helhetlig ansvar som bidrar til god gjennomføringsevne, redusert byråkrati og mest mulig bortfall av ikke-verdiskapende arbeids-/godkjenningsløyper.

2 Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?

Svar: Ja.

3 Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.

Svar: Innføring av en livssynsavgift – som blir lik for alle uavhengig av tilknytning til tros- eller livssynssamfunn eller ikke – vil være å åpne for en generell skatteøkning. I dag må det vel forstås som at denne avgiften er en del av det skattenivået vi har. Det er likevel slik at dette er det beste av to onder.

Innføring av medlemsavgift frykter vi vil forsterke reduksjonen i medlemstallet og bidra til at vi neppe kan opprettholde folkekirken. Konsekvensene blir så pass dramatiske at vi mener alle foreslåtte ordninger må ses på på nytt i en slik situasjon.

Begge ordninger vil kreve et eget byråkrati for innkreving av midler og det blir et spørsmål på hvilket nivå dette skal gjøres.

4 Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?

Svar: Den foreslåtte løsningen under pkt. 1 vil gi langt mer enhetlig styring som i seg selv vil bidra til rasjonelle utnyttelse av knappe ressurser. Felles mål og tydeligere organisering av ansvar og oppgaver for alle ansatte lokalt og mellom forvaltningsnivåene. Stikkordsmessige effekter av en ny løsning vil være;

- Arbeidsgiveransvaret for prestene legges også til det folkevalgte organet nær soknet som er felles arbeidsgiver for alle ansatte.
- Delegering av fullmakter fra dagens bispedømmeråd til dette organet.

- Bispedømmerådet legges ned.
- Omfattende soknesammenslåinger parallelt med større/tydeliggjort ansvar for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene. Store sokn kan ha mer enn en kirke, men totalt kan det bli færre kirker å forvalte enn i dag.
- Interkommunale «fellesråd»/ ev. effekt av kommunesammenslåinger
- Profesjonalisert administrativ forvaltning, byggforvaltning og gravplassforvaltning gjennom større enheter.

5 Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Ikke annet enn at det bør bli langt færre og større sokn parallelt med større innflytelse/planansvar til menighetsrådene. Det vil være lokale forhold som bestemmer hva som er hensiktsmessig å trekke inn i en slik vurdering, areal og antall medlemmer er to parametere, men trenger ikke alltid være de viktigste parametrene med tanke på grunnlaget/begrunnelsen for valg av soknestørrelser.

6 Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?

Svar: Ja, men må ses i lys av svarene på spørsmål 1 og 4.

7 Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f.eks. prostinivå eller bispedømmenivå)?

Svar: For store kommuner sin del – kommunenivå.

For mindre kommuner bør interkommunale løsninger etableres for å få store nok fellesorganer. Ut fra dagens organisering kan det kalles justerte prostinivå. Bispedømmenivået blir etter vårt syn for distansert og stort.

8 Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

Svar: Ja, men det må kunne avklares lokalt. Realiserte soknesammenslåinger og kommunesammenslåinger vil ha stor betydning for hva som er hensiktsmessig fordeling. Viktigste er at det må kunne åpnes for delegasjon begge veier.

9 Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Svar: Ja, men dette ansvaret bør også reflektere/begrenses av tilsynet og veiledningen fra biskop i spørsmål knyttet til tro og lære.

10 Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Svar: Prinsipielt mener vi daglig ledelse og personalansvar ikke trenger å være sammenfallende i denne sammenhengen. Personalansvaret kan organiseres gjennom fellesorganet som også har tilsettingsmyndigheten. Herfra bør også valg av organisering av tjenester gjøres. Det er likevel behov for at daglig ledelse/koordinering og gjennomføring av oppgaver i soknet organiseres av bemyndiget person i soknet med relevant kompetanse for dette. Størrelse på soknet vil ha sammenheng med ledelsesdimensjonen. I utgangspunktet bør daglig ledelse være en egen stillingsressurs på hel – eller deltid med kompetanse rekruttert til denne oppgaven.

Prinsipielt mener vi at prest bør få være mest mulig prest – det er mangel på presteressurser! Samtidig har mange prester kompetanse og ferdigheter til å kunne lede, men man bør være obs på

eventuelle sammenblanding av roller. Det vil også være en nedvurdering av ledelsesdimensjonen å knytte daglig ledelse som et anheng til annen stilling – noe dagens kirkelov har lagt opp til.

11 Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Med referanse til vår foreslåtte organisasjonsmodell under pkt.1, vil biskopen ikke ha arbeidsgiveransvar, men fortsatt ha en sentral rolle som tilsynsperson for kirkelig kjernevirksomhet og veileder overfor kirkelige ansatte. Vi ønsker at biskopens rolle i Kirkens lærenemnd, tilsynsansvaret, biskopens fagstab sin rolle i kompetanseutvikling (jfr. pkt. 12), og kontakt/arbeid overfor utdanningsinstitusjoner blir sett i en sammenheng mtp strategisk kompetanseutvikling i bispedømmene.

Vi imøteser fortsatt biskopen som offentlig frontfigur og talerør i samfunnsmessige verdispørsmål.

12 Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Svar: Fagstab og administrasjon tilpasset det ansvar biskopen i ny organisering skal ivareta. Vi ser det som hensiktsmessig – om bispedømmerådene legges ned – at biskopens fagstab kan styrkes på relevante områder.

13 Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Svar: I utgangspunktet har vi ikke sterke meninger om dette, men i det ideelle valget bør menighetsrådene i det aktuelle bispedømmet høres i løpet av tilsettingsprosessen.

14 Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i kirkestrukturen?

Svar: I prinsippet mener vi at det bør kunne være mulig å legge ned bispedømmerådene. Vi mener mye av bispedømmerådets ansvar kan delegeres til andre organer, herunder nytt fellesorgan nærmere soknet. Her har vi tidligere nevnt arbeidsgiveransvar for prestene. Som klageinstans i gravplass saker, har vi i tidligere høring til NOU rapport «Lik og likskap» gitt uttrykk for at denne klagebehandlingen heller bør legges til Fylkesmannen. Økonomisk oppfølging av statlige midler så som trosopplæringsmidler kan også fordeles direkte fra Kirkerådet til det aktuelle ansvarlige fellesorgan.

15 Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerådet?

Svar: Som konsekvens av pkt. 14 ser vi ikke at det da legges oppgaver til bispedømmerådet som råd.

16 Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Svar: Vi mener tiden er overmoden for at den lokale kirken samler alle ansatte under samme arbeidsgiver nær soknet, men samtidig stort nok til å kunne sikre profesjonell ivaretagelse av arbeidsgiveransvaret, jfr. tidligere svar bl.a. under pkt. 1. Dette er en del av den totale struktur som vi har presentert.

17 I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer? (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ).

Svar:

- Jfr. pkt 16 om arbeidsgiveransvar for soknets ansatte
- Biskopen har arbeidsgiveransvar for biskopens stab.

- Kirkerådet vil bli arbeidsgiver for biskopene og de sentralkirkelige ansatte.

18 I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

Svar: Hovedlinjene i vår modell bør være enhetlig, men lokale forhold kan avgjøre hensiktsmessig fordeling mellom soknets organer, jfr. pkt. 8

19 Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestetjenesten og andre vigslede tjenester?

Svar: Innen vårt forslag til løsning ivaretas dette gjennom fagperson(er) med teologisk bakgrunn og annen nødvendig kompetanse i ledelsen av det nye arbeidsgiverorganet. Se også biskopens rolle under pkt. 11.

20 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

Svar: Kirkemøtet er «Kirkens Storting» og rollen bør etter vårt syn bestå i stor grad slik den er i dag.

21 Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Svar: Vi stiller spørsmålsteget ved sammensetning av Kirkemøtet i dag hvor lokalkirken ikke er representert. Med de forslag vi har presentert i denne høringen, må sammensetning endres da vi foreslår bispedømmerådene nedlagt. Sammensetningen av Kirkemøtet må i større grad avspeile den lokale kirke og dette kan skje enten gjennom direkte valg til Kirkemøtet, eller i to faser hvor det er en indirekte nominasjon fra menighetsrådene i første fase og direkte valg (f.eks samtidig med Stortingsvalget) i andre fase. Vi ser fortsatt biskopene i kirkemøtet samt geistlig representasjon ut over biskopene.

22 Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Svar: Nei

23 Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Svar: Funksjonen som preses i Den norske kirke må utvikles videre.

24 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Svar: Nei

25 Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i så fall ha?

Svar: Her har vi ingen uttalelse.

26 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Nei

27 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Nei